

SWNIHAO

JANUARY 2025

ALL THAT'S NEW

Cover Story : Fireworks in Jakarta

NIHAO 你好
FAITH 信仰

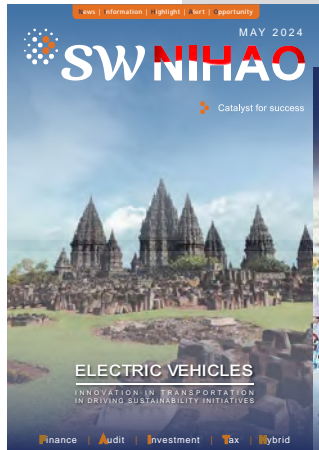
News | Information | Highlight | Alert | Opportunity
Finance | Audit | Investment | Tax | Hybrid

- New Standard : Accounting for Private Entity
- New Digitalization : Generative Artificial Intelligence
- New Commitment : China Investment in Indonesia
- New Implementation : Value Added Tax
- New Perspective : Sustainable Finance

FOR YOUR COLLECTION

Free download :
sw-indonesia.com

MANAGING PARTNERS

Michell Lie
CEO SW INDONESIA

Agustinus Sugiharto
KAP Suharli, Sugiharto & Rekan

Vonny Huryawanto
SW Tax Consulting

Yuliana Setiawati
SW Business Advisory

Thomas Giam
SW Digital Solution

Agustinus Prajaka
SW Counselors at Law

Febryanti Simon
SW Sustainability Center

TEAM EDITORS

Regina Wen
Editor in Chief

Wayne Pakpahan
Editor for Audit

Fanny Yasha
Editor for Advisory

Bella Siboro
Editor for Law

Hartanto Wen
Editor for Chinese Articles

Cindy Huang
Editor for Chinese Articles

Ryan Fatah
Editor for Layout and Decision

CONTACT US

info@shinewing.id
sw-indonesia.com

Jakarta
UOB Plaza, 34th Floor
Jl. MH Thamrin Kav.8-10
Jakarta Pusat 10230
(+62 21) 2993 2162

Tangerang
Unity Building, 3rd Floor
Jl. Boulevard Gading Serpong M5/21
Tangerang 15810
(+62 21) 2222 0200

Surabaya
Spazio Building, 5th Floor
Jl. Mayjend Yono Suwoyo Kav.3
Surabaya 60226
(+62 31) 9914 1222

f SW Indonesia
in SW Indonesia
@ @shinewing.indonesia

ALL THAT'S NEW

New Standard :
Accounting for Private Entity

新标准：
私人实体的会计准则

Standar Baru :
Akuntansi untuk Entitas Privat

New Digitalization :
Generative Artificial Intelligence

新数字化：
生成式人工智能

Digitalisasi Baru :
Kecerdasan Buatan Generatif

New Commitment :
China Investment in Indonesia

新承诺：
中国在印尼的投资

Komitmen Baru :
Investasi China di Indonesia

New Implementation :
Value Added Tax

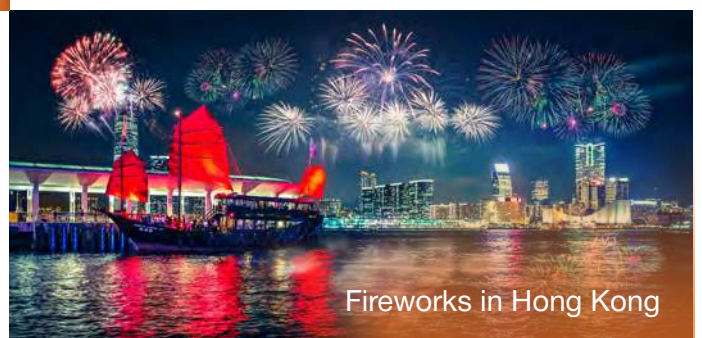
新实施政策：
增值税

Penerapan Baru :
Pajak Pertambahan Nilai

New Perspective :
Sustainable Finance

新视角：
可持续金融

Perspektif Baru :
Kuangan Berkelanjutan

New Standard : Accounting for Private Entity

ARTICLE BY Clydee Gunadi

EMAIL clydee.gunadi@shinewing.id

The Indonesia Chartered Accountants (IAI) through the Indonesian Financial Accounting Standards Board (DSAK) issued SAK for Private Entities (SAK EP) as a replacement for SAK for Entities Without Public Accountability (SAK ETAP) in order to respond to the development of international financial reporting standards (International Financial Reporting Standards (IFRS) for SMEs) which refer to national conditions and needs. SAK EP is intended for entities that do not have public accountability and that publish Financial Statements (LK) for general purposes for external users. Entities that apply SAK EP for the first time, when preparing financial statements for the year period beginning on or after January 1, 2025, can follow the transitional provisions stipulated in SAK EP.

Fireworks in Singapore

Financial Statements (LK) are a medium of communication about financial position and performance, as well as its changes. LK is an essential element for an entity. We discover that the dynamic world of business and social life creates significant differences in terms of complexity, goals, business area, and entity size. The more complex the entity's business, the financial accounting standards (SAK) need to be used become more complicated and the resulting LK standard requirements are also higher. This requirement arises from internal and external users for the LK prepared by the management.

The SAK in Indonesia that will become effective on January 1, 2025 is the SAK for Private Entities. The purpose of the SAK for Private Entities issued is for use by entities that do not have public accountability and publish general-purpose financial statements for external users. Nonetheless, entities that have public accountability can use the SAK for Private Entities only if the regulatory authority allows the use of the SAK for Private Entities as the basis for preparing the LK.

Entities that choose the SAK for Private Entities must meet the following requirements:

1. Lack of public accountability; or
2. Have public accountability but are permitted by the authorized regulator to prepare financial statements in accordance with the SAK for Private Entities; or
3. Meet the requirements to conduct financial reporting in accordance with SAK for Micro, Small, and Medium Enterprises (EMKMs), but choose to conduct financial reporting in accordance with SAK for Private Entities.

SAK for Private Entities aims to simplify financial reporting, maintain consistency in the measurement and presentation of financial information, and make it easier for private entities to fulfill their accounting obligations in a more efficient and practical way with accounting process that is more easier, efficient, and relevant for private entities. Thus, the SAK for Private Entities can be stated to be simpler than SAK because of the elimination of topics that are not relevant to private entities such as earnings per share, interim financial statements and operating segments.

SAK for Private Entities is an adoption of the International Financial Reporting Standards (IFRS) for SMEs by considering conditions in Indonesia. The SAK of Private Entities is compiled based on the topics stated in Chapters 1 to 35. Cross-references between chapters or other paragraphs only apply between chapters in the SAK of Private Entities. The ratification of the SAK of Private Entities was carried out by the Indonesian Financial Accounting Standards Board of the Institute of Indonesia Chartered Accountants (DSAK IAI) on June 30, 2021, which also replaced the SAK for Entities Without Public Accountability or SAK for ETAP.

The regulations that were previously not available in the SAK for ETAP are listed in the following aspects:

- Use of fair value for investment property and biological assets
- Use of the concept of other comprehensive income
- Consolidated financial statements
- Business combination and goodwill
- More detailed arrangements for financial assets and liabilities
- Deferred tax

At the time of the first adoption of the SAK for Private Entities, there are several required provisions. The first LK in accordance with the SAK for Private Entities is the first annual LK when an entity makes an explicit statement of compliance with the SAK for Private Entities. Retrospective presentation is required for the information on the comparative report presented, but the SAK for Private Entities also provides guidance on exception for retrospective presentation on certain accounts.

In one of the paragraphs of the chapter on transition provisions it is also mentioned that if it is impractical for an entity to make one or more of the required adjustments at the transition date, the entity applies such adjustments in the earliest period as practicable to do so, and identifies the amounts in the financial statements that have not yet been represented. If it is impractical for an entity to provide any disclosure required by the SAK for Private Entities, including for a comparative period, then it must be disclosed.

The accounting policies used by the entity at the time of adoption of the SAK for Private Entities may differ from those used by the entity on the same date based on previous financial reporting framework. The adjustments that arise are recognized directly in the retained earnings. Fair presentation of LK requires an honest presentation of the impact of transactions, events, and other conditions in accordance with the definition and criteria for recognition of assets, liabilities, income, and expenses regulated in Chapter 2 Concept and Pervasive Principles.

The SAK for Private Entities was prepared with the hope that the private entities in Indonesia can continue to comply with regulations and provide LK with higher quality (clearer and more transparent) according to the characteristics of each entity, as well as simplify accounting procedures, have higher access to financing, and facilitate global interaction at lower costs so as to encourage transparency, efficiency, and economic growth for the private sector in Indonesia.

The SAK for Private Entities are equipped with examples of illustrative financial statements. These and other examples presented in the Chapter of SAK for Private Entities are examples adopted from the 2015 version of IFRS for SMEs, which was effective January 1, 2017. The application of examples in the SAK of Private Entities needs to pay attention to conformity with accounting practices in Indonesia.

One of the advantages of SAK for Private Entities compared to SAK for ETAP and SAK for EMKM is that LK prepared on the basis of SAK for Private Entities can be compared with other private entities or Small and Medium Enterprises (SMEs) abroad. The LK prepared based on the SAK for Private Entities is more understandable for creditors and investors of multinational companies compared to SAK for ETAP which is no longer valid and the SAK for EMKM.

New Digitalization : Generative Artificial Intelligence

ARTICLE BY Thomas Giam

EMAIL thomas.gunawan@shinewing.id

Generative Artificial Intelligence (AI) is the latest innovation in digital technology that is changing the way businesses operate and interact with customers. This technology enables the creation of new content, personalization of services, and increased operational efficiency, while opening up opportunities for innovation in various sectors. However, in its implementation, commitment and responsibility from the company for data protection are still needed. With commitment and responsibility, Generative AI is expected to become the main pillar of digital transformation and create added value and competitiveness for companies in the future.

In today's digital era, generative artificial intelligence, or Generative AI, represents a breakthrough in the field of artificial intelligence. Generative AI transforms how businesses operate and interact with customers. Besides accelerating processes, this technology unlocks new opportunities for creativity, personalization, and operational efficiency. This article explores the concept of Generative AI and its importance for businesses.

What is Generative AI?

Generative AI is a branch of artificial intelligence designed to “create” new content, such as text, images, music, and even code. This method differs from other widely-used types of AI, which focus on data analysis or prediction. Generative AI produces original outputs by learning patterns from large datasets (big data). This technology has already been adopted in various industries, from healthcare to marketing, enabling the development of significant solutions.

Applications of Generative

1. Automated Content Creation

With the help of Generative AI, creating content like writing articles, managing social media, and producing marketing materials can be done faster. This technology can quickly generate initial drafts while tailoring content to suit audience preferences. By analyzing user data, the generated messages become more personal and relevant, enhancing customer engagement and loyalty.

2. Enhancing Customer Service

Generative AI solutions, such as chatbots, can address customer inquiries ranging from simple questions to complex issues requiring contextual understanding. These solutions reduce customer lead times and provide a more satisfying experience. They also allow customer service teams to focus on more strategic tasks.

3. Rapid Prototyping in R&D

During product development, Generative AI can assist in creating prototype designs. It can also provide innovation recommendations based on performance data, user feedback, or market trends. By exploring concepts generated by AI, companies can save time and costs compared to conventional methods.

4. Fraud Detection and Prevention

Generative AI can be utilized to detect suspicious transaction patterns or unusual activities in financial systems. By simulating attacks or scenarios, this technology helps companies prepare preventive measures against security threats in financial systems.

Opportunities and Challenges

Despite its vast potential, implementing Generative AI requires attention to several challenges:

1. Data Protection and Security

AI models learn from large datasets, which can pose serious privacy risks. Ensuring customer data privacy is critical through robust encryption, controlled data access, and compliance with local regulations.

2. Ethical Use of AI

Algorithms must be transparent and free from harmful biases in decision-making. Adherence to legal and ethical standards is crucial for maintaining trust with customers and partners.

3. Employee Skill Development

While the technology reduces routine workloads, it creates demand for new roles requiring analytical and creative skills. Companies need to allocate resources for employee training to prepare them for these changes.

The Digital Future in Indonesia

By leveraging Generative AI, companies can drive innovation, accelerate decision-making, and enhance customer experiences. This technology not only improves internal efficiency but also opens new opportunities for developing more creative products and services. Success hinges on responsible implementation that emphasizes data protection and ethical considerations in applying Generative AI.

SW

New Commitment : China Investment in Indonesia

ARTICLE BY Agustinus Prajaka

EMAIL agustinus.prajaka@shinewing.id

This article discusses the rapid growth of Chinese corporate investments in Indonesia. The recent visit of Investment Minister Rosan Perkasa Roeslani to China resulted in an investment commitment of USD 7.46 billion, including electric vehicle projects and the development of an integrated ecosystem. From 2019 to 2024, Chinese investments have been dominated by the basic metal, transportation, and chemical industries, with a focus on areas outside Java. Through investment policy evaluation and the implementation of the OSS RBA system, the government aims to anticipate global changes and ensure the sustainability of these investments to support national economic development.

Fireworks in China

The investments of Chinese companies in Indonesia have become an increasingly interesting topic recently, as the two countries have strengthened their strategic partnership. The recent visit of the Minister of Investment and Downstream Industry / Head of the Indonesian Investment Coordinating Board (BKPM), Rosan Perkasa Roeslani, to China has revealed the latest developments. Minister Rosan held a series of meetings with major Chinese companies, including Geely Auto Group (a leading global automaker that holds shares in several top European brands such as Volvo, Daimler, and Lotus) and Zhenshi Holding Group Co., Ltd.

The visit has resulted in significant new investment commitments from China, with a total of USD 7.46 billion (approximately IDR 120 trillion). Geely has committed to collaborating with Indonesian companies on electric vehicle assembly, and the company is also exploring the potential to develop a fully integrated ecosystem, including refining, battery production, and battery recycling. In addition, Geely is currently developing methanol-powered vehicles and sees Indonesia as a promising market, considering Indonesia is the world's largest producer of palm oil, a key source of methanol.

Previously, on the date of the state visit on November 8-10, 2024, the President of the Republic of Indonesia, Prabowo Subianto, secured an investment commitment worth more than USD 10 billion. The bilateral meetings between President Prabowo and Chinese President Xi Jinping agreed to strengthen relations between the two countries.

In relation to business licensing, Law 25/2007 on Investment, which has been amended by Government Regulation in Lieu of Law No. 2 of 2022, stipulates that investment companies that will carry out business activities must have a business license from the government. In this case, Law 25/2007 also states that government policies in investment are designed with various considerations, including to anticipate global economic changes and accelerate Indonesia's economic development.

Although Law 25/2007 does not explicitly regulate the OSS RBA (Online Single Submission Risk-Based Approach), the Circular Letter of the Minister of Investment/Head of BKPM No. 14 of 2021 states to business people about the mechanism of the transition process for the implementation of licensing which has changed to implementation through the OSS RBA system.

With the official transition from the usual business licensing system to OSS RBA, since July 2, 2021, businesses have been able to use the OSS RBA system. This is clear evidence of Indonesia's efforts to use digital technology in investment administration, aligning with global trends toward e-governance. As emphasized in BKPM Regulation No. 3 of 2021, the business licensing subsystem in the OSS RBA can issue Business Identification Numbers (NIBs), standard certificates, permits, and Business Licenses to Support Business Activities (PB UMKU) for businesses people.

Currently, the Ministry of Investment/BKPM is initiating a study related to the evaluation of the Investment Law. In this regard, business people should take advantage of the OSS RBA system to ensure the completeness and compliance of their business licensing in accordance with current regulations. It is also recommended to periodically update business data on OSS RBA, monitor derivative regulations, and strengthen legal compliance to maintain competitiveness and business sustainability.

Indonesia and China have maintained diplomatic relations since 1950. Their economic relationship has grown significantly, particularly after the implementation of the ASEAN-China Free Trade Area in early 2010 and the Comprehensive Strategic Partnership between Indonesia and China in 2013. Chinese investment in Indonesia has continued to increase over the past few years, this is reflected by China's increasing position from the 9th largest Foreign Investment in Indonesia in 2015, to the 2nd largest in 2019. From 2019 to September 2024, Chinese investment in Indonesia reached USD 34.19 billion / 18% of foreign investment.

In that period, Chinese investment in Indonesia was dominated by the base metal industry sector worth USD14.39 billion (42%); transportation, warehousing, and telecommunications amounted to USD7.98 billion (23%); chemical and pharmaceutical industry amounted to USD3.18 billion (9%); electricity, gas, and air amounted to USD2.70 billion (8%); and industrial, and residential areas amounted to USD2.21 billion (6%).

Based on location, Chinese investment is greater outside Java Island (67%) than Java Island (33%). The locations with the highest investment are Central Sulawesi with USD12.54 billion (37%), West Java with 7.19 billion (21%), North Maluku with 5.18 billion (15%), Jakarta with USD1.66 billion (5%), and Banten with USD1.34 billion (4%). The information and data on the investment realization of Chinese companies above are taken from the press release of the Ministry of Investment and Downstream / BKPM of the Republic of Indonesia.

SW

New Implementation : Value Added Tax

ARTICLE BY Vonny Huryawanto **EMAIL** vonny.huryawanto@shinewing.id

The Law on Harmonization of Tax Regulations Number 7 of 2021 (UU HPP) stipulates an adjustment to the Value Added Tax (VAT) rate to 12% in 2025. As an implementation of this policy, Regulation of the Minister of Finance Number 131 of 2024 (PMK 131/2024) was issued to regulate the VAT treatment of imports, delivery of taxable goods (BKP), and delivery of taxable services (JKP). This policy aims to create a fair taxation system, support inclusive economic growth, and maintain the stability of prices for people's basic necessities. In this PMK, there are regulations regarding the VAT rates applied to luxury BKP, non-luxury BKP, and JKP, with the calculation of DPP of other values, as well as special provisions for the delivery of luxury goods during the transition period of January 2025.

Fireworks in Sydney

Based on the Harmonization of Tax Regulations Law No. 7 Year 2021 (HPP Law), the value added tax (VAT) rate will be adjusted to 12% in 2025. In connection with the implementation of the HPP Law related to the adjustment of the VAT rate and considering the aspects of fairness to the citizen related to the policy of application of the VAT rate, the Minister of Finance of the Republic of Indonesia issued Minister of Finance Regulation No. 131 Year 2024 (PMK 131/2024) concerning VAT Treatment of Imports of Taxable Goods (BKP), Delivery of Taxable Goods (BKP), Delivery of Taxable Services (JKP), Utilization of Intangible Goods (BKP) from Outside the Customs Area within the Customs Area, and Utilization of JKP from Outside the Customs Area within the Customs Area on December 31, 2024.

The rate adjustment as stipulated in MoF Regulation No. 131/2024 reflects the Government's commitment to manage a fair and balanced tax system, while at the same time supporting inclusive economic growth and ensuring price stability for the public's basic needs. With the implementation of this policy, it is expected to create fiscal stability and a sustainable national economy. The effective rate of 11% is expected to reduce the tax burden on the general public, without compromising the principle of tax contribution.

The following are some of the key provisions related to the adjustment of VAT rates contained in MoF Regulation No. 131/2024:

1. Taxable Entrepreneurs who import taxable goods and/or deliver taxable goods within the customs area which are **classified as luxury goods** in the form of motor vehicles and other than motor vehicles subject to the Luxury Goods Sales Tax (PPnBM), are subject to VAT by multiplying the rate of 12% (twelve percent) by the taxable base (DPP) in the form of selling price or import value.
2. Import and/or delivery of taxable goods within the customs area by Taxable Entrepreneurs **other than taxable goods classified as luxury in point 1 above**, delivery of taxable services within the customs area by an Entrepreneur, utilization of intangible taxable goods from outside the customs area within the customs area, utilization of taxable services from outside the customs area within the customs area, are subject to VAT by multiplying the rate of 12% (twelve percent) by the taxable base in the form of other value. The other value is calculated at 11/12 (eleven twelfths) of the import value, selling price, or replacement.
3. Taxable Entrepreneurs who use taxable base in the form of other values and a certain amount, are subject to VAT by multiplying the rate of 12% (eleven twelfths) with taxable base in the form of other values in accordance with the laws and regulations in the field of taxation separately.

Since MoF Regulation No. 131/2024 was issued at the end of 2024, the Taxable Entrepreneurs who deliver taxable goods classified as luxury in the form of motor vehicles and other than motor vehicles subject to Luxury Goods Purchase Tax to buyers with the characteristics of end consumers, the special provisions in MoF Regulation No. 131/2024 apply, namely:

- a) Period January 1 – January 31 2025
VAT is calculated by multiplying the 12% rate by the taxable base in the form of other value of 11/12 of the selling price;
- b) Starting from February 1, 2025
VAT is calculated by multiplying the 12% rate by the taxable base in the form of selling price or import value.

Example of VAT calculation

a) Delivery of taxable goods that are not luxury goods and taxable services with an effective rate of 11% using the mechanism of taxable base in the form of other value of 11/12:

• Submission Value	= IDR 1.000.000
• Taxable base of Other Value (11/12 x IDR 1.000.000)	= IDR 916.667
• VAT Payable	= IDR 110.000

Thus, the VAT payable is IDR 110,000, which is equivalent to an effective rate of 11% of the selling price of IDR 1,000,000.

b) Delivery of taxable goods/services using a certain amount of taxable base, which is regulated by separate tax laws and regulations, is exempted from the taxable base of other values in accordance with MoF Regulation No. 131/2024 (11/12 of the selling price or replacement). Delivery of taxable goods/services using a certain amount of taxable base includes:

- Package delivery services in the postal sector
- Travel agency and travel agent services
- Freight forwarding services
- Services for organizing religious trips
- Services for organizing voucher media marketing
- Delivery of foreclosed collateral
- Delivery of gold jewelry by gold jewelry manufacturers
- Self-building activities
- Delivery of certain agricultural products
- Delivery of used motor vehicles
- Insurance agency services
- Insurance and reinsurance brokerage services
- Services for providing electronic facilities in crypto asset trading

Example of calculation of VAT submission with a certain amount for freight forwarding services:

PT X is a business engaged in transportation management services, getting an order from PT Y with a transaction value of IDR 100,000,000.

$$\begin{aligned}\text{Tax base of a certain amount} &= 10\% \times \text{Bill Amount} \\ &= 10\% \times \text{IDR } 100.000.000 \\ &= \text{IDR } 10.000.000\end{aligned}$$

So, the amount of VAT that must be paid is:

$$\begin{aligned}\text{VAT Payable} &= \text{VAT rate} \times \text{Taxable base} \\ &= 12\% \times \text{IDR } 10.000.000 \\ &= \text{IDR } 1.200.000\end{aligned}$$

Thus, the VAT payable is IDR 1,200,000, which is equivalent to a rate of 1.2% of the value of the freight forwarding fee.

c) Delivery of taxable goods/services using taxable base of other value, which is regulated by separate tax laws and regulations, is exempted from taxable base of other value in accordance with MoF Regulation No. 131/2024 (11/12 of the selling price or replacement). Delivery of taxable goods and services using taxable base of other value includes:

- Self-use of taxable goods and/or taxable services
- Delivery of movie/story
- Delivery of tobacco products
- Taxable goods in the form of inventories and/or assets which according to the original purpose are not intended for sale and purchase
- Delivery of taxable goods from head office to branch or vice versa
- Delivery of taxable goods through broker
- Delivery of taxable goods through an auctioneer
- Delivery of liquefied petroleum gas (specified for the price which is not subsidized)

Example of VAT calculation with taxable base of other value for delivery of taxable goods from head office to branch or vice versa:

Delivery of taxable goods from head office to branch amounting to IDR 120,000,000, where the cost or acquisition price of the taxable goods is IDR 100,000,000.

- Submission Value = IDR 120.000.000
- Taxable base of Other Value (as per COGS/acquisition cost) = IDR 100.000.000
- VAT Payable (12% x IDR 100.000.000) = IDR 12.000.000

Furthermore, to accommodate the needs of business entities, Director General of Taxes Regulation Number PER-1/PJ/2025 dated January 3, 2025 has been issued regarding technical guidelines for the issuance of tax invoices in implementing MoF Regulation No. 131 Year 2024.

Business entities are given the opportunity to adjust the taxpayer administration system in issuing Tax Invoice as stipulated in MoF Regulation No. 131 Year 2024. Tax invoices issued for deliveries other than luxury goods during the 3-month transition period from January 1, 2025 to March 31, 2025 are considered correct and are not subject to sanctions by stating the value of VAT payable in the amount of:

- 1) 11% multiplied by the selling price (should be $12\% \times \frac{11}{12} \times \text{selling price}$); or
- 2) 12% multiplied by the selling price (should be $12\% \times \frac{11}{12} \times \text{selling price}$).

In case of an excess VAT collection of 1% of what should be 11%, but has already been collected at 12%, the following arrangements are provided:

- a) The buyer may request a refund of the excess VAT collection of 1% to the seller.
- b) Upon the request for a refund of the excess VAT, the seller Taxable Entrepreneur shall replace the Tax Invoice. The buyer may request a refund of the excess VAT collection of 1% to the seller.

SW

New Perspective : Sustainable Finance

ARTICLE BY Febryanti Simon

EMAIL febryanti.simon@shinewing.id

The role of accountants has evolved from traditional financial reporting to becoming strategic supporters in sustainable finance. Sustainable finance integrates environmental, social, and governance (ESG) aspects into financial decisions to promote sustainable growth. Accountants play a crucial role through transparency, accountability, and risk assessment. With an understanding of sustainability standards such as GRI, SASB, and TCFD, as well as enhancing competencies through training and certification, accountants can manage the risk of greenwashing, align sustainability and financial reporting, and serve as key pillars in the transformation of finance that supports the global sustainability agenda.

Fireworks in Hong Kong

The accounting profession has long been synonymous with responsibility in financial reporting, auditing, and tax services. However, along with the increasing global attention to sustainability issues and corporate responsibility, the role of accountants is now experiencing significant development, becoming more strategic and relevant in supporting the sustainability agenda. The increasing attention of companies, investors and regulators to sustainability issues also encourages accountants to play a key role in leading the transformation of sustainable finance that integrates Environmental, Social and Governance aspects in financial decision making.

1. What is Sustainable Finance?

Sustainable finance is an ecosystem with comprehensive support in the form of policies, regulations, norms, standards, products, transactions and financial services that align economic, environmental and social interests in financing sustainable activities and financing the transition towards sustainable economic growth (Financial Services Authority, 2023). Sustainable finance is also an approach to managing finances that does not only focus on profit, but also takes into account the Environmental, Social, and Governance aspects of the company or often abbreviated as ESG.

2. How Do Accountants Contribute to Sustainable Finance?

Accountants are professionals who have high competence in analyzing and preparing financial reports. The financial reports they produce are not only a reflection of the company's financial performance, but also an important basis for strategic decision making. In the process of preparing them, accountants must ensure that all information presented is accurate and in accordance with applicable standards. These competencies and expertise make accountants have a key role in supporting sustainable finance, especially regarding transparency, accountability, and sustainability, which are the main elements.

Therefore, to realize sustainable finance, accountants need to have a deep understanding of ESG reporting and disclosure and its relationship to financial statements. If previously accountants were more focused on financial analysis and decision-making based on costs and benefits, now they must broaden their perspective. Accountants not only consider financial costs and benefits, but must also take into account the risks and opportunities of each transaction in the decision-making process. In this case, the ability to assess and manage risk becomes a very important competency for an accountant.

3. New Skills Accountants Need

To become a pioneer in sustainable finance, accountants need to hone new skills, including:

- Understanding ESG factors: Issues such as climate change, workers' rights, and corporate governance practices must be well understood. This knowledge enables accountants to identify risks and opportunities in financial portfolios and provide appropriate advice to companies and investors.
- Understanding Sustainability Standards: A deep understanding of sustainability reporting standards, frameworks, and regulations is a challenge and a science that must be strengthened by accountants. With a deep understanding of sustainability reporting standards, accountants have the ability to assess and minimize the risk of greenwashing practices. Through careful analysis, accountants can ensure that the company's activities and transactions are in line with sustainability principles, so that there is consistency between the company's sustainability report and financial statements.

4. The Future of Sustainable Finance and the Accounting Profession

The future of sustainable finance brings both challenges and opportunities for the accounting profession. Expertise in sustainability reporting standards, such as the Global Reporting Initiative (GRI), the Sustainability Accounting Standards Board (SASB), and the Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), is becoming an indispensable skill. A deep understanding of ESG reporting not only helps accountants prepare credible sustainability reports but also provides the ability to analyze sustainability risks and opportunities relevant to the company.

In addition, with the increasing demand for accountability in sustainability reporting, sustainability-related professions are increasingly needed. Examples include sustainability reporting specialists, who are responsible for preparing a company's sustainability report according to global standards, and sustainability reporting assurers, who ensure the accuracy and credibility of the information in the report.

The role of accountants in sustainable finance is not only limited to reporting, but also to risk management, strategic planning, and decision-making. Accountants who are able to evaluate the ESG impact of a company's activities will be an important asset in the future, given the increasing demand for transparency and corporate responsibility.

To address these challenges, accountants need to continuously improve their competencies through training, certification, and continuing education in the field of sustainability. With a combination of technical expertise in accounting and a deep understanding of sustainability, the accounting profession will remain relevant and become a key pillar in realizing sustainable finance in the future.

 SW INDONESIA

SW BUSINESS ADVISORY SUPPORT OUR CLIENT IN IPO

Contact us :

 Catalyst for success

sw-indonesia.com

新标准： 私人实体的会计准则

作者 Clydee Gunadi

邮箱 clydee.gunadi@shinewing.id

印度尼西亚特许会计师协会（IAI）通过印度尼西亚财务会计准则委员会（DSAK）发布了《私营实体财务会计准则》（SAK EP），取代了《无公共责任实体财务会计准则》（SAK ETAP），以应对《中小企业国际财务报告准则》（IFRS for SMEs）在符合国家条件和需求的基础上的发展。SAK EP适用于不具备公共责任，但需要针对外部使用者发布通用目的财务报表的实体。首次采用SAK EP的实体，在编制自2025年1月1日或之后开始的年度期间的财务报表时，可以遵循SAK EP中规定的过渡条款。

财务报表（LK）是关于财务状况、财务业绩及其变动的交流媒介，是实体的基本要素。我们发现，商业环境和社会生活的动态变化使得实体的复杂性、目标、业务领域和规模存在显著差异。实体的业务越复杂，需使用的财务会计准则（SAK）越复杂，随之对财务报表的标准也要求越高。这种要求源于管理层编制的财务报表的内外部使用者。

自2025年1月1日起在印度尼西亚正式生效的财务会计准则为《私营实体财务会计准则》（SAK Entitas Privat）。发布《私营实体财务会计准则》的目的是供那些不具备公共责任，但需要针对外部使用者发布通用目的财务报表的实体使用。然而，具备公共责任的实体也可以使用《私营实体财务会计准则》，只要监管当局允许其使用该准则作为财务报表的编制依据。

选择使用《私营实体财务会计准则》的实体必须满足以下条件：

1. 不具备公共责任；
2. 具备公共责任，但授权的监管机构批准其根据《私营实体财务会计准则》编制财务报表；
3. 符合根据《中小微企业财务会计准则》编制财务报告的条件，但选择使用《私营实体财务会计准则》。

《私营实体财务会计准则》旨在简化财务报告编制，确保财务信息计量和列报的一致性，通过提供更简单、更高效、更适用的会计流程，以便私营实体更容易以更有效、更实用的方式履行会计义务。因此，与一般财务会计准则相比，《私营实体财务会计准则》因省略了与私营实体无关的主题，如每股收益、中期财务报表和业务分部报告，内容更为简化。

《私营实体财务会计准则》基于《中小企业国际财务报告准则》，结合了印度尼西亚的实际情况，围绕第1章至第35章所述主题编纂而成。各章节及段落间的交叉引用仅限于该准则中的章节之间。该准则于2021年6月30日由印度尼西亚特许会计师协会财务会计准则委员会（DSAK IAI）批准，取代了《无公共责任实体财务会计准则》（SAK ETAP）。

以前在《无公共责任实体财务会计准则》中没有说明的条款列示如下：

- 投资性房地产和生物资产公允价值的使用
- 其他综合收益概念的使用
- 合并财务报表
- 企业合并和商誉
- 对金融资产和负债更为细致的安排
- 递延税款

首次采用《私营实体财务会计准则》时，有几项必需满足的规定。符合《私营实体财务会计准则》的首份财务报表为实体明确声明遵循该准则的首份年度财务报表。比较报告列报的信息要求追溯调整，但该准则同时提供了关于某些科目豁免追溯调整的指南。最早的可行期间实施调整，并在财务报表中标明未重新列报的金额。若无法提供《私营实体财务会计准则》要求的披露信息（包括比较期信息），则必须对此作出说明。

在采纳《私营实体财务会计准则》时，实体使用的会计政策可能与其在同一日期基于以前财务报告框架所使用的会计政策不同。由此产生的调整直接计入留存收益。财务报告的公允列报要求根据《第2章：概念和普遍原则》中规定的资产、负债、收入和费用的定义及确认条件，真实反映交易、事项及其他情况的影响。

《私营实体财务会计准则》的制定旨在希望印度尼西亚的私营实体能够继续遵守法规，根据自身特点提供更高质量（更清晰透明）的财务报表，同时简化会计程序，提高融资能力，推动更低成本的全球交往，最终提升印度尼西亚私营部门的透明度、提高效率、促进经济增长。

《私营实体财务会计准则》附有财务报表示例作为说明。这些示例以及准则章节中展示的其他示例源于2017年1月1日生效的《中小企业国际财务报告准则（2015年版）》。在应用这些示例时，需要注意是否符合印度尼西亚的会计实践。

与《无公共责任实体财务会计准则》（SAK ETAP）和《中小微企业财务会计准则》（SAK EMKM）相比，《私营实体财务会计准则》的优势之一在于根据这一准则编制的财务报表可以与其他国家的私营实体或中小企业的财务报表进行对比。相比于已失效的SAK ETAP和SAK EMKM，以该准则为基础编制的财务报表更易被跨国公司的债权人和投资者理解。

SW

新数字化： 生成式人工智能

作者 Thomas Giam

邮箱 thomas.gunawan@shinewing.id

生成式人工智能（AI）是数字技术领域的最新创新，它正在改变企业运营方式以及与客户互动的方式。这项技术能够创造新内容、实现服务个性化，并提高运营效率，同时为各个行业的创新带来机遇。然而，在其应用过程中，企业对数据保护的承诺和责任依然至关重要。在具备承诺和责任的前提下，生成式AI有望成为数字化转型的核心支柱，为企业未来创造附加价值和竞争力。

在当今数字化时代，生成式人工智能（AI）是人工智能领域的一项全新突破。生成式AI正在改变企业的运营方式以及与客户互动的方式。除了加速流程外，这项技术还为创造力、个性化以及运营效率带来了新的可能性。本文将探讨生成式AI的概念及其对企业的重要性。

什么是生成式AI？

生成式AI是人工智能领域的一部分，旨在“创造”新内容，如文本、图像、音乐，甚至是程序代码。这种方法不同于以数据分析或预测为主的其他广泛使用的AI。生成式AI基于从大数据中学习到的模式生成原创输出。这项技术已经在多个行业中得到了应用，从医疗到营销，并推动了许多重要解决方案的开发。

生成式AI的应用

1. 自动化内容创建

借助生成式AI，可以更快速地完成文章撰写、社交媒体分享以及营销材料的制作等内容。这项技术不仅能够快速生成初稿，还能根据受众偏好定制及调整内容。通过分析用户数，生成的内容信息更具个性化和相关性，从而提高客户参与度和忠诚度。

2. 提升客户服务

生成式AI在聊天机器人中的应用可以回答客户的问题，从简单的询问到需要深入了解特定背景的问题。这项技术能够减少客户等待时间，提升客户体验，同时让客户服务团队能更专注于战略性任务。

3. 研发中的快速原型制作

在产品开发过程中，生成式AI可以用于帮助创造设计原型。它还能基于性能数据、用户反馈或市场趋势提供创新建议。通过探索AI生成的各种概念，公司可以相比传统方法节省时间和成本。

4. 欺诈检测及防范

生成式AI可以用于识别检测金融系统中的可疑交易模式或异常活动。通过模拟或构建攻击场景，这项技术可帮助公司针对金融系统的安全威胁做好预防措施。

机遇与挑战

尽管生成式AI潜力巨大，但在实施过程中需要关注以下挑战：

1. 数据保护与安全

生成式AI依赖于大数据，这可能带来严重的隐私风险。因此，确保客户数据的隐私安全非常重要，可以通过使用强加密技术、限制数据访问以及遵守相关法规来实现。

2. AI的伦理使用

在决策过程中，算法需要透明并没有有害的偏见。遵守法律和伦理标准是维护客户和合作伙伴信任的关键。

3. 员工技能发展

这项技术不仅可以减少重复性工作，还会催生需要分析和创造能力的新岗位。企业需要为员工提供培训资源，使其能够适应这种变化。

印尼数字化的未来

通过利用生成式AI，企业能够推动创新，加速决策，提高客户体验。这项技术不仅提升了内部效率，还为开发更具创意的产品和服务提供了新机遇。成功的关键在于以负责任的方式实施生成式AI，特别是在数据保护和伦理应用方面保持高度关注。

SW

新承诺： 中国在印尼的投资

作者 Agustinus Prajaka **邮箱** agustinus.prajaka@shinewing.id

本文探讨了中国企业在印度尼西亚投资的快速增长。印度尼西亚投资部长罗山·佩尔卡萨·鲁斯拉尼（Rosan Perkasa Roeslani）最近访问中国，促成了一项74.6亿美元的投资承诺，其中包括电动汽车项目和全集成生态系统的开发。从2019年至2024年，中国投资主要集中在基础金属工业、交通运输、化学和制药行业，重点在爪哇岛以外地区开发。通过对投资政策的评估以及OSS RBA系统的实施，政府力求应对全球变化，确保这些投资的可持续性，以支持国家经济发展。

随着中国和印尼战略伙伴关系的不断深化，中国企业在印尼的投资近年来成为一个备受关注的话题。印尼投资与下游产业部长兼投资协调委员会（BKPM）主席罗山·佩尔卡萨·鲁斯拉尼（Rosan Perkasa Roeslani）最近访问中国，透露了最新的进展。罗山部长与多家中国大型企业进行了会晤，其中包括吉利汽车集团（Geely Auto Group，一家全球领先的汽车制造商，持有沃尔沃、戴姆勒和路特斯等多个知名欧洲品牌的股份）和振石控股集团有限公司（Zhenshi Holding Group Co., Ltd.）。

此次访问促成了来自中国的显著新投资承诺，总额达74.6亿美元，约合120万亿印尼盾。吉利已承诺与印尼企业合作组装电动汽车，并正在探索打造一个涵盖精炼、电池生产和电池回收的全集成生态系统的可能性。此外，吉利目前正在开发甲醇动力汽车，并将印尼视为一个具有潜力的市场，因为印尼是世界上最大的棕榈油生产国，而甲醇可以从棕榈油中提取。

在2024年11月8日至10日的国事访问期间，印度尼西亚总统普拉博沃·苏比安托促成了超过100亿美元的投资承诺。在双边会谈中，普拉博沃总统与中国国家主席习近平一致同意加强两国关系。

关于经营许可，《2007年第25号投资法》（经《2022年第2号政府替代法令》修订）规定，从事经营活动的投资公司必须获得政府颁发的经营许可。在此背景下，《2007年第25号投资法》还指出，政府制定的投资政策需考虑多方面因素，包括应对全球经济变化和加速印尼经济发展。

尽管《2007年第25号法》并未明确规定必须使用基于风险的在线单一提交系统（OSS RBA），但投资部长/投资协调委员会主席于2021年第14号通知函中已向企业界说明了经营许可转为通过OSS RBA系统办理的过渡机制。

自2021年7月2日起，随着经营许可系统正式从传统模式转变为OSS RBA系统，企业已经能够使用这一系统。这充分体现了印度尼西亚在投资管理中运用数字技术的努力，与全球迈向电子治理的趋势相一致。根据《2021年第3号投资协调委员会条例》，OSS RBA系统中的经营许可子系统能够为企业颁发商业识别号（NIB）、标准证书、许可证以及支持商业活动的经营许可（PB UMKU）。

目前，投资部/投资协调委员会正在发起对《投资法》的评估研究。对此，建议企业充分利用基于风险的在线单一提交系统（OSS RBA），以确保经营许可的完整性和合规性符合现行法规要求。此外，建议企业定期在OSS RBA上更新业务数据，持续关注相关衍生法规的动态，并加强法律合规性，以维护竞争力和业务的可持续性。

印度尼西亚自1950年起与中国建立了外交关系。两国之间的经济关系不断增长，特别是在2010年初《东盟-中国自由贸易区》生效后，以及在2013年建立全面战略伙伴关系以来。近年来，中国对印度尼西亚的投资持续增加，体现为中国的排名从2015年印尼外资投资第9位，提升至2019年第二大外资来源国。从2019年到2024年9月，中国在印尼的投资总额达到341.9亿美元，占外资投资总额的18%。

在此期间，中国在印尼的投资主要集中在以下几个行业：基础金属工业，投资额为143.9亿美元（占42%）；交通运输、仓储和电信行业，投资额为79.8亿美元（占23%）；化学和制药行业，投资额为31.8亿美元（占9%）；电力、天然气和空调行业，投资额为27亿美元（占8%）；以及工业园区、住宅和房地产行业，投资额为22.1亿美元（占6%）。

根据地区分布，中国的投资主要集中在爪哇岛以外（67%），而爪哇岛的投资占比为33%。投资额最高的地区为中苏拉威西省，达到125.4亿美元（占37%），其次是西爪哇省，投资额为71.9亿美元（占21%），北马鲁古省为51.8亿美元（占15%），雅加达为16.6亿美元（占5%），以及万丹省为13.4亿美元（占4%）。以上关于中国企业在印尼投资的实际数据和信息来自印尼投资与下游产业部/BKPM的新闻发布。

SW

新实施政策： 增值税

作者 Vonny Huryawanto **邮箱** vonny.huryawanto@shinewing.id

《税收法规协调法2021年第7号》(HPP法)规定，增值税税率将于2025年调整至12%。为落实这一政策，出台了《财政部2024年第131号条例》(PMK 131/2024)，以规范对进口品、应税货物 (BKP) 交付和应税服务 (JKP) 交付的增值税处理。该政策旨在建立公平的税收体系，支持包容性经济增长，并确保基本民生商品价格的稳定。该PMK规定了适用于奢侈品BKP、非奢侈品BKP和JKP的增值税税率，以其他价值作为计税基础 (DPP) 的计算方法，并针对2025年1月过渡期内的奢侈品交付制定了特别规定。

Fireworks in Sydney

根据《税收法规协调法2021年第7号》(HPP法), 增值税税率将于2025年调整至12%。为落实与HPP法中增值税税率相关的调整, 并考虑关于增值税税率实施的社会公平性, 印度尼西亚共和国财政部长于2024年12月31日发布了《财政部2024年第131号条例》(PMK 131/2024)。该条例涉及应税货物(BKP)进口、BKP交付、应税服务(JKP)交付、关税区内外无形BKP及JKP利用的增值税处理。

《PMK 131/2024》规定的税率调整, 体现了政府致力于实现税收体系管理公平化和均衡化, 同时支持包容性经济增长, 并确保基本民生商品价格的稳定。通过实施这一政策, 有望实现财政稳定和国家经济可持续发展。11%的有效税率将在不违背税收贡献原则同时, 减轻普通民众的税收负担。

以下是《PMK 131/2024》中有关增值税税率调整的一些主要规定:

1. 应纳税企业法人(PKP)在关税区内进口和/或交付**划分为奢侈品**的应税货物(BKP), 如机动车辆和其他应缴纳奢侈品销售税(PPnBM)的商品时, 需按12%(百分之十二)的税率乘以计税基础(DPP)缴纳增值税, 计税基础为销售价格或进口价。
2. 对于PKP在关税区内的不属于第1点所述划分为奢侈品的BKP进口和/或交付, 在关税区内的应税服务(JKP)交付、在关税区内外的无形BKP利用, 以及在关税区内外的JKP利用, 需按12%(百分之十二)的税率乘以计税基础缴纳增值税, 计税基础为其他价值, 其他价值即进口价、销售价格或替代品的11/12(十二分之十一)
3. 使用其他价值和一个定量作为计税基础的PKP, 需按12%(百分之十二)的税率乘以计税基础缴纳增值税, 计税基础为相关税收法律法规单独规定的其他价值。

由于《PMK 131/2024》在2024年底发布, 在应纳税企业法人向具有终端消费者特征的买家交付划分为奢侈品的应税货物, 如机动车辆和其他应缴纳奢侈品销售税的商品时, 《PMK 131/2024》规定中的特别条款适用:

- a) 2025年1月1日至2025年1月31日期间
增值税按12%的税率乘以计税基础计算, 计税基础为销售价格的11/12。
- b) 自2025年2月1日起
增值税按12%的税率乘以计税基础计算, 计税基础为销售价格或进口价

增值税计算示例

a) 交付不属于奢侈品的应税货物和应税服务，有效税率为11%，采用以其他价值的11/12作为计税基础的机制：

• 交付价	= IDR 1.000.000
• 其他价值的计税基础 (11/12 x Rp 1,000,000)	= IDR 916.667
• 应缴增值税	= IDR 110.000

因此，应缴增值税为Rp 110,000，等于销售价格Rp 1,000,000的有效率11%。

b) 对于按照税收法律法规单独规定的定量作为计税基础的应税货物和应税服务交付，不适用《PMK-131/2024》中其他价值（即，销售价格或替代品的11/12）作为计税基础的规定。以一个定量作为计税基础的应税货物和应税服务包括以下项目：

- 邮政领域的包裹配送服务
- 旅行社及旅游代理服务
- 货运代理服务
- 宗教朝圣活动组织服务
- 优惠券媒体营销组织服务
- 抵押品交付
- 黄金首饰制造商的黄金首饰交付
- 自行建造活动
- 特定农产品的交付
- 二手机动车的交付
- 保险代理服务
- 保险与再保险经纪服务
- 加密资产交易中的电子交易设施供应服务

货运代理服务使用定量计算应缴增值税的示例：

一家从事运输管理服务的公司X，接到Y公司一个交易金额为 Rp 100,000,000的订单。

定量计税基础	= 10% x 发票金额
	= 10% x IDR 100.000.000
	= IDR 10.000.000

因此，应缴增值税为：

应缴增值税	= 增值税税率 x 计税基础
	= 12% x IDR 10.000.000
	= IDR 1.200.000

综上所述，应缴增值税为 Rp 1,200,000，等于货运代理费的1.2%。

c) 使用税收法律法规单独规定的其他价值作为计税基础的应税货物/服务的交付，不适用《PMK 131/2024》中其他价值（即，销售价格或替代品的11/12）作为计税基础的规定。使用其他价值作为计税基础的应税货物和应税服务交付包括：

- 应税货物和/或应税服务自用
- 电影/故事交付
- 烟草制品交付
- 原始用途不准备出售的库存和/或资产形式的应税货物。
- 将应税货物从总部运送到分公司，或反之亦然
- 通过中间商交付应税货物
- 通过拍卖商交付应税货物
- （没有价格补贴的特定）液化石油气交付

以其他价值作为计税基础，计算从总公司向分公司交付应税货物增值税示例，或反之亦然：

从总部向分公司交付价值Rp 120,000,000的应税货物，其中应税货物的成本或进价为Rp 100,000,000。

• 交付价值	= IDR 120.000.000
• 其他价值作为计税基础（按照成本/进价）	= IDR 100.000.000
• 应缴增值税（12% \times 100.000.000）	= IDR 12.000.000

此外，为满足企业的需求，2025年1月3日颁布了《税务总局第PER-1/PJ/2025号条例》，规定了在执行《PMK-131/2024》时，开具税务发票的技术性指南。

根据《PMK-131/2024》，企业有机会在开具发票时，调整纳税人管理系统。在2025年1月1日至2025年3月31日的3个月过渡期内，除奢侈品外的其他交付所开具的税务发票所示应缴增值税金额为以下金额时，视为正确，且不会受到处罚：

- 1) 11%乘以销售价格（应为 $12\% \times 11/12 \times$ 销售价格）；或
- 2) 12%乘以销售价格（应为 $12\% \times 11/12 \times$ 销售价格）。

如果本应按11%征收增值税，但已按12%征收，而多征收了1%，则按下列规定处理：

- a) 买方可要求退还卖方多收的1%增值税。
- b) 应税卖方应基于多收增值税退还要求，更换税务发票。买方可要求退还卖方多收的1%增值税。

新视角： 可持续金融

作者 Febryanti Simon

邮箱 febryanti.simon@shinewing.id

会计师的角色已从传统的财务报告转变为可持续金融的战略支持者。可持续金融将环境、社会和治理（ESG）因素融入财务决策中，以促进可持续增长。会计师通过透明性、问责制和风险评估在其中发挥着关键作用。通过掌握GRI、SASB和TCFD等可持续性标准，并通过培训和证书获取提升专业能力，会计师能够管理出现“洗绿”行为的的风险，确保可持续性与财务报告之间的一致性，并成为支持全球可持续发展议程的金融转型中的重要支柱。

Fireworks in Hong Kong

会计职业一直以来与财务报告、审计和税务服务等职责密切相关。然而，随着全球对可持续发展和企业责任问题关注的增加，会计师的角色发生了显著变化，变得更加战略性和与支持可持续发展议程相关。企业、投资者和监管机构对可持续发展问题的关注不断增加，这也促使会计师在引领向可持续金融转型方面发挥关键作用，而可持续金融是指将环境、社会和治理（英文缩写为ESG）因素纳入财务决策中。

1. 什么是可持续金融？

可持续金融是一个生态系统，涵盖以下方面的全方位支持：政策、法规、规范、标准、产品、交易和金融服务。可持续金融为可持续活动和向可持续经济增长转型提供资金，并在此过程中实现经济、环境和社会利益的协调（根据2023年印尼金融服务管理局的定义）。可持续金融也是一种管理金融的方式，其不仅关注利润，还将环境、社会和公司治理方面纳入考。

2. 会计师如何为可持续金融做出贡献？

会计师是一群财务报告分析和编制的专业人士。会计师编制的财务报告不仅反映了企业的财务业绩，还为战略决策提供了重要依据。在编制财务报告的过程中，会计师必须确保所呈现的信息准确无误并符合适用的标准。这种能力和专业知识赋能会计师在支持可持续金融方面发挥关键作用，特别是在透明度、问责制和可持续发展等核心要素上。

因此，为实现可持续金融，会计师需要深入了解ESG报告与披露及其与财务报告的关联。如果说过去会计师更多地专注于基于成本和收益的财务分析和决策，那么现在他们需要拓宽视野。会计师不仅要考虑财务成本和收益，还必须评估决策过程中每笔交易的风险与机遇。鉴于此，评估和管理风险的能力成为会计师的一项至关重要的技能。

3. 会计师所需的新技能

为了成为可持续金融的先驱，会计师需要培养新的技能，其中包括：

- 对ESG因素的理解：对气候变化、劳动者权利和公司治理实践等问题的深入了解。这些知识使会计师能够识别财务投资组合中的风险与机会，及为公司和投资者提供适当的建议。
- 对可持续发展标准的理解：深入理解可持续发展报告标准、框架和法规是一项挑战，会计师需要在这方面予以加强。有了对可持续发展报告标准的深入了解，会计师就能够评估并最大程度减少出现“洗绿”行为的的风险。通过细致的分析，会计师可以确保公司活动和交易与可持续发展原则一致，从而确保公司的可持续发展报告与财务报表之间的一致性。

4. 可持续金融与会计职业的未来

可持续金融的未来对会计职业而言挑战和机遇并存。掌握可持续发展报告标准日益成为会计师必备的技能，如全球报告倡议组织（GRI）、可持续发展会计准则委员会（SASB）及气候相关财务披露工作组（TCFD）发布的准则。深入了解ESG报告不仅能帮助会计师编制可信的可持续发展报告，还赋予他们分析与公司相关的可持续发展风险与机会的能力。

此外，随着对可持续发展报告中问责制需求的增加，对与可持续发展相关的专业人员的需求也在增长，例如，负责根据全球标准编制公司可持续发展报告的可持续发展报告专家和负责确保报告中信息的准确性和可信度的可持续发展报告保证人。

会计师在可持续金融中的角色不仅仅局限于报告，还包括风险管理、战略规划和决策制定。鉴于对透明度和企业责任的要求不断增加，能够评估公司活动对ESG的影响的会计师将在未来成为重要资产。

为了应对这一挑战，会计师需要通过培训、证书获取及进修不断提升在可持续发展领域的能力。通过将会计方面的专业能力与对可持续发展的深入理解相结合，会计师职业定能在可持续金融领域一展身手，成为未来实现可持续金融的一大支柱。

SW

SW Tax Consulting

Core Tax Administration Systems (CTAS)

Contact us :

 Catalyst for success

sw-indonesia.com

Standar Baru : Akuntansi untuk Entitas Privat

PENULIS Clydee Gunadi

EMAIL clydee.gunadi@shinewing.id

Ikatan Akuntan Indonesia (IAI) melalui Dewan Standar Akuntansi Keuangan (DSAK) menerbitkan SAK Entitas Privat (SAK EP) sebagai pengganti SAK Entitas Tanpa Akuntabilitas Publik (SAK ETAP) guna merespon perkembangan standar pelaporan keuangan internasional (International Financial Reporting Standards (IFRS) for SMEs) yang mengacu pada kondisi dan kebutuhan nasional. SAK EP diperuntukkan bagi entitas yang tidak memiliki akuntabilitas publik dan yang menerbitkan Laporan Keuangan (LK) untuk tujuan umum bagi pengguna eksternal. Entitas yang menerapkan SAK EP untuk pertama kalinya, saat menyusun laporan keuangan untuk periode tahun buku yang dimulai pada atau setelah 1 Januari 2025, dapat mengikuti ketentuan transisi yang telah diatur dalam SAK EP.

Fireworks in Singapore

Laporan Keuangan (LK) merupakan media komunikasi tentang posisi dan kinerja keuangan, serta perubahan-perubahannya. LK menjadi elemen yang esensial bagi sebuah entitas. Kita menemukan dunia bisnis dan kehidupan sosial yang dinamis menciptakan perbedaan signifikan dalam hal kompleksitas, tujuan, bidang usaha, dan ukuran entitas. Semakin kompleks bidang usahanya, maka kebutuhan Standar Akuntansi Keuangan (SAK) yang digunakan menjadi lebih rumit dan persyaratan standar LK yang dihasilkan juga semakin tinggi. Kebutuhan ini lahir dari pengguna internal dan eksternal atas LK yang dipersiapkan oleh manajemen.

SAK di Indonesia yang mulai berlaku efektif pada tanggal 01 Januari 2025 adalah SAK Entitas Privat. Tujuan SAK Entitas Privat diterbitkan untuk digunakan oleh entitas yang tidak memiliki akuntabilitas publik dan yang menerbitkan laporan keuangan bertujuan umum bagi pengguna eksternal. Meskipun demikian, entitas yang memiliki akuntabilitas publik dapat menggunakan SAK Entitas Privat hanya jika otoritas berwenang atas regulasi mengizinkan penggunaan SAK Entitas Privat sebagai basis penyusunan LK.

Entitas yang memilih SAK Entitas Privat harus memenuhi persyaratan:

1. Tidak memiliki akuntabilitas publik; atau
2. Memiliki akuntabilitas publik namun diizinkan oleh regulator yang berwenang untuk menyusun laporan keuangan sesuai dengan SAK Entitas Privat; atau
3. Memenuhi persyaratan untuk melakukan pelaporan keuangan sesuai dengan SAK Indonesia untuk Entitas Mikro, Kecil dan Menengah (EMKM), namun memilih untuk melakukan pelaporan keuangan sesuai dengan SAK Entitas Privat.

SAK Entitas Privat bertujuan untuk menyederhanakan pelaporan keuangan, menjaga konsistensi dalam pengukuran dan penyajian informasi keuangan, serta memudahkan entitas privat dalam memenuhi kewajiban akuntansi mereka dengan cara yang lebih efisien dan praktis dengan proses akuntansi yang lebih mudah, efisien dan relevan bagi entitas privat. Sehingga, SAK Entitas Privat dapat dikatakan lebih sederhana dari SAK karena dihilangkannya topik-topik yang tidak relevan bagi entitas privat seperti laba per saham, laporan keuangan interim dan segmen operasi.

SAK Entitas Privat merupakan adopsi dari *International Financial Reporting Standards (IFRS) for SMEs* dengan mempertimbangkan kondisi di Indonesia. SAK Entitas Privat disusun berdasarkan topik yang dinyatakan dalam Bab 1 sampai dengan Bab 35. Referensi silang antar bab atau paragraf lain hanya berlaku diantara bab-bab dalam SAK Entitas Privat. Pengesahan SAK Entitas Privat dilakukan oleh Dewan Standar Akuntansi Keuangan Ikatan Akuntan Indonesia (DSAK IAI) pada tanggal 30 Juni 2021, yang sekaligus menggantikan SAK Entitas Tanpa Akuntabilitas Publik atau SAK ETAP.

Pengaturan yang sebelumnya tidak ada pada SAK ETAP tertera pada aspek-aspek berikut:

- Penggunaan nilai wajar untuk properti investasi dan aset biologis
- Penggunaan konsep penghasilan komprehensif lain (*other comprehensive income*)
- Laporan keuangan konsolidasian
- Kombinasi bisnis dan *goodwill*
- Pengaturan lebih rinci untuk aset dan liabilitas keuangan
- Pajak tangguhan

Pada saat pertama kali mengadopsi SAK Entitas Privat terdapat beberapa ketentuan yang dipersyaratkan. LK pertama sesuai dengan SAK Entitas Privat adalah LK tahunan pertama ketika entitas membuat pernyataan secara eksplisit tentang kepatuhan terhadap SAK Entitas Privat. Diperlukan penyajian retrospektif untuk informasi laporan perbandingan yang disajikan, namun SAK Entitas Privat juga memberikan panduan untuk pengecualian atas penyajian retrospektif atas akun-akun tertentu.

Dalam salah satu paragraf bab tentang ketentuan transisi juga disebutkan jika tidak praktis bagi suatu entitas untuk membuat satu atau lebih penyesuaian yang disyaratkan pada tanggal transisi, entitas menerapkan penyesuaian tersebut pada periode paling awal sepanjang praktis untuk dilakukan, dan mengidentifikasi jumlah dalam laporan keuangan yang belum disajikan kembali. Jika tidak praktis bagi entitas untuk menyediakan pengungkapan yang dipersyaratkan oleh SAK Entitas Privat, termasuk untuk periode komparatif, maka hal tersebut harus diungkapkan.

Kebijakan akuntansi yang digunakan pada saat adopsi SAK Entitas Privat mungkin berbeda dengan kebijakan yang digunakan entitas pada tanggal yang sama berdasarkan kerangka pelaporan keuangan sebelumnya. Penyesuaian yang timbul, diakui secara langsung dalam saldo laba. Penyajian wajar LK mensyaratkan penyajian secara jujur dampak dari transaksi, peristiwa, dan kondisi lain sesuai definisi dan kriteria pengakuan aset, liabilitas, penghasilan, dan beban yang diatur dalam Bab 2 Konsep dan Prinsip Pervasif.

SAK Entitas Privat disusun dengan harapan agar entitas privat di Indonesia tetap dapat mematuhi regulasi dan menyediakan LK yang lebih berkualitas (lebih jelas dan transparan) sesuai dengan karakteristik masing-masing entitas, serta menyederhanakan prosedur akuntansi, memiliki akses pembiayaan yang lebih tinggi, dan memudahkan interaksi secara global dengan biaya yang lebih rendah sehingga dapat mendorong transparansi, efisiensi, dan pertumbuhan ekonomi bagi sektor privat di Indonesia.

SAK Entitas Privat dilengkapi dengan contoh-contoh laporan keuangan ilustratif. Contoh tersebut dan contoh lain yang disampaikan dalam Bab SAK Entitas Privat ini merupakan contoh-contoh yang diadopsi IFRS for SMEs versi 2015, yang berlaku efektif 1 Januari 2017. Penerapan contoh-contoh dalam SAK Entitas Privat perlu memperhatikan kesesuaian dengan praktik akuntansi di Indonesia.

Salah satu keunggulan SAK Entitas Privat dibandingkan dengan SAK ETAP dan SAK EMKM adalah LK yang disusun dengan basis SAK Entitas Privat dapat dibandingkan dengan entitas privat lain atau Usaha Kecil dan Menengah (SME) di luar negeri. LK yang disusun berdasarkan SAK Entitas Privat lebih dapat dipahami oleh kreditor dan investor dari perusahaan multinasional dibandingkan SAK ETAP yang sudah tidak berlaku lagi dan SAK EMKM.

Digitalisasi Baru : Kecerdasan Buatan Generatif

PENULIS Thomas Giam

EMAIL thomas.gunawan@shinewing.id

Kecerdasan buatan generatif, atau Artificial Intelligence (AI) Generatif, merupakan inovasi terkini dalam teknologi digital yang membawa perubahan dalam cara bisnis beroperasi dan berinteraksi dengan pelanggan. Teknologi ini memungkinkan penciptaan konten baru, personalisasi layanan, dan peningkatan efisiensi operasional, sekaligus membuka peluang inovasi di berbagai sektor. Namun, dalam implementasinya tetap dibutuhkan komitmen dan tanggung jawab dari perusahaan untuk perlindungan data. Dengan adanya komitmen dan tanggung jawab, maka AI Generatif diharapkan menjadi pilar utama transformasi digital dan menciptakan nilai tambah serta daya saing bagi perusahaan di masa depan.

Di era digital saat ini, kecerdasan buatan generatif atau *Artificial Intelligence (AI) Generatif* adalah terobosan digitalisasi baru dalam bidang kecerdasan buatan. *AI Generatif* membawa perubahan ke dalam cara bisnis beroperasi dan berinteraksi dengan pelanggan. Selain mempercepat proses, teknologi ini akan membuka peluang baru bagi kreativitas, personalisasi, serta efisiensi operasional. Artikel ini membahas konsep *AI Generatif* dan mengapa hal ini penting bagi bisnis.

Apa Itu *AI Generatif*?

AI Generatif adalah satu dari berbagai bidang kecerdasan buatan yang dirancang untuk “menciptakan” konten baru, seperti teks, gambar, musik, dan bahkan kode program. Metode ini berbeda dari jenis *AI* lain yang banyak digunakan, yang berfokus pada analisis data atau prediksi. *AI Generatif* menghasilkan keluaran orisinal berdasarkan beberapa pola yang telah dipelajari dari sekian kumpulan data besar (*big data*). Teknologi ini sudah digunakan di berbagai industri, mulai dari kesehatan hingga pemasaran, serta memungkinkan pengembangan banyak solusi yang signifikan.

Aplikasi *AI Generatif*

1. Pembuatan Konten Otomatis

Dengan bantuan *AI Generatif*, proses menciptakan konten seperti menulis artikel, berbagi di media sosial, hingga membuat materi pemasaran dapat dilakukan dengan lebih cepat. Teknologi ini mampu menghasilkan naskah awal dengan cepat sekaligus menyesuaikan konten agar sesuai dengan preferensi audiens. Dengan menganalisis data pengguna, pesan yang dihasilkan menjadi lebih personal dan relevan, serta meningkatkan keterlibatan dan loyalitas pelanggan.

2. Meningkatkan Layanan Pelanggan

Solusi *AI Generatif* yang digunakan dalam chatbot dapat digunakan untuk menjawab pertanyaan dari pelanggan, mulai dari pertanyaan sederhana hingga masalah yang memerlukan pemahaman mendalam dengan konteks tertentu. Menggunakan solusi ini bisa mengurangi waktu tunggu pelanggan serta memberikan pengalaman yang lebih memuaskan. Hal ini juga memungkinkan tim layanan pelanggan untuk lebih berfokus pada tugas-tugas yang lebih strategis.

3. *Prototyping* Cepat dalam R&D

Pada saat proses pengembangan produk, *AI Generatif* dapat dipakai untuk membantu membuat prototipe desain. *AI Generatif* juga dapat digunakan untuk memberikan rekomendasi inovasi berdasarkan data kinerja, masukan pengguna, atau tren pasar. Dengan mengeksplorasi berbagai konsep yang dihasilkan oleh *AI*, Perusahaan bisa menghemat waktu dan biaya dibandingkan metode konvensional.

4. Deteksi dan Pencegahan Penipuan

AI Generatif dapat digunakan untuk mendeteksi pola transaksi mencurigakan atau aktivitas yang tidak biasa pada sistem keuangan. Dengan membuat simulasi atau skenario serangan, teknologi ini membantu Perusahaan mempersiapkan langkah pencegahan terhadap ancaman keamanan pada sistem keuangan.

Peluang dan Tantangan

Meskipun memiliki potensi besar, implementasi *AI* Generatif memerlukan perhatian pada beberapa aspek tantangan berikut:

1. Pelindungan Data dan Keamanan

Model kecerdasan buatan belajar dari kumpulan data yang besar, yang dapat menimbulkan risiko privasi yang serius. Oleh karena itu, penting untuk memastikan bahwa privasi data pelanggan tetap terjaga dengan menggunakan enkripsi yang kuat, mengendalikan akses data, serta mematuhi regulasi lokal yang berlaku.

2. Penggunaan *AI* yang Etis

Dalam membuat keputusan, algoritme harus transparan dan bebas dari bias yang merugikan. Kepatuhan terhadap standar hukum dan etika menjadi kunci yang vital untuk menjaga kepercayaan pelanggan dan juga mitra.

3. Pengembangan Keterampilan Karyawan

Teknologi ini tidak hanya bisa mengurangi beban kerja rutin tetapi juga menciptakan kebutuhan akan peran baru yang memerlukan keterampilan analitis dan kreatif. Perusahaan perlu mengalokasikan sumber daya untuk melatih karyawan agar mereka siap menghadapi perubahan tersebut.

Masa Depan Digital di Indonesia

Dengan memanfaatkan *AI* Generatif, Perusahaan dapat mendorong inovasi, mempercepat pengambilan keputusan, dan juga meningkatkan pengalaman pelanggan. Teknologi ini tidak hanya meningkatkan efisiensi internal tetapi juga memberikan peluang baru dalam pengembangan produk dan layanan yang lebih kreatif. Kunci keberhasilan sangat tergantung pada penerapan yang bertanggung jawab dengan memperhatikan perlindungan data pribadi serta etika dalam implementasi *AI* Generatif.

SW

Komitmen Baru : Investasi China di Indonesia

PENULIS Agustinus Prajaka

EMAIL agustinus.prajaka@shinewing.id

Artikel ini membahas pertumbuhan pesat investasi perusahaan China di Indonesia. Kunjungan Menteri Investasi Rosan Perkasa Roeslani ke China menghasilkan komitmen investasi senilai USD 7,46 miliar, termasuk proyek kendaraan listrik dan pengembangan ekosistem terintegrasi. Sepanjang 2019-2024, investasi China didominasi oleh sektor logam dasar, transportasi, dan kimia, dengan fokus di luar Pulau Jawa. Melalui evaluasi kebijakan penanaman modal dan implementasi sistem OSS RBA, pemerintah berupaya mengantisipasi perubahan global dan memastikan keberlanjutan investasi ini untuk mendukung pembangunan ekonomi nasional.

Fireworks in China

Investasi perusahaan asal China di Indonesia telah menjadi topik yang semakin menarik dalam beberapa waktu terakhir, karena kedua negara telah memperkuat kemitraan strategis mereka. Kunjungan Menteri Investasi dan Industri Hilir / Kepala Badan Koordinasi Penanaman Modal Indonesia, Rosan Perkasa Roeslani, ke China baru-baru ini telah mengungkap perkembangan terkini. Menteri Rosan mengadakan serangkaian pertemuan dengan perusahaan-perusahaan besar China, termasuk Geely Auto Group (produsen otomotif global terkemuka yang memegang saham di beberapa merek Eropa ternama, seperti Volvo, Daimler, dan Lotus.) dan Zhenshi Holding Group Co., Ltd.

Kunjungan itu telah menghasilkan komitmen investasi baru yang signifikan dari China, dengan total USD 7,46 miliar atau sekitar Rp 120 triliun. Geely telah berkomitmen untuk berkolaborasi dengan perusahaan Indonesia untuk perakitan kendaraan listrik, dan perusahaan tersebut juga tengah menjajaki potensi untuk mengembangkan ekosistem yang terintegrasi sepenuhnya, termasuk penyulingan, produksi baterai, dan daur ulang baterai. Selain itu, Geely saat ini tengah mengembangkan kendaraan bertenaga metanol dan melihat Indonesia sebagai pasar yang menjanjikan, mengingat Indonesia sebagai produsen minyak sawit terbesar di dunia, karena metanol dapat diperoleh dari minyak sawit.

Sebelumnya pada tanggal kunjungan kenegaraan tanggal 8-10 November 2024, Presiden Republik Indonesia Prabowo Subianto menghasilkan komitmen investasi senilai USD 10 Miliar lebih. Pertemuan bilateral Presiden Prabowo Subianto dan Presiden China Xi Jinping sepakat untuk memperkuat hubungan antar kedua negara.

Sehubungan dengan perizinan berusaha, UU 25/2007 tentang Penanaman Modal, yang telah diubah oleh Peraturan Pemerintah Pengganti Undang-Undang No. 2 Tahun 2022, mengatur bahwa perusahaan penanaman modal yang akan melakukan kegiatan usaha harus memiliki perizinan berusaha dari pemerintah. Dalam hal ini, UU 25/2007 juga menyatakan bahwa kebijakan pemerintah dalam penanaman modal dibuat dengan mempertimbangkan berbagai hal, termasuk untuk mengantisipasi perubahan ekonomi global dan akselerasi pembangunan ekonomi Indonesia.

Walau UU 25/2007 tidak secara eksplisit mengatur OSS RBA (*Online Single Submission Risk-Based Approach*), Surat Edaran Menteri Investasi/Kepala BKPM No. 14 Tahun 2021 menyatakan kepada para pebisnis tentang mekanisme proses peralihan penyelenggaraan perizinan yang berubah menjadi penyelenggaraan melalui sistem OSS RBA.

Dengan adanya peralihan resmi dari sistem perizinan berusaha biasa menjadi OSS RBA ini, sejak 2 Juli 2021 pebisnis telah dapat menggunakan sistem OSS RBA. Hal ini menjadi bukti nyata upaya Indonesia untuk menggunakan teknologi digital dalam administrasi penanaman modal, sesuai dengan tren dunia menuju *e-governance*. Sebagaimana ditegaskan dalam Peraturan BKPM No. 3 Tahun 2021, subsistem perizinan berusaha dalam OSS RBA dapat menerbitkan Nomor Izin Berusaha (NIB), sertifikat standar, izin, hingga Perizinan Berusaha untuk Menunjang Kegiatan Usaha (PB UMKU) bagi pebisnis.

Saat ini Kementerian Investasi / BKPM sedang menginisiasi kajian terkait evaluasi terhadap Undang-Undang Penanaman Modal. Terkait hal ini, para pebisnis sebaiknya memanfaatkan sistem OSS RBA untuk memastikan kelengkapan dan kepatuhan perizinan berusaha sesuai dengan aturan yang berlaku saat ini. Disarankan juga untuk melakukan pembaruan data usaha pada OSS RBA, secara berkala melakukan pemantauan regulasi turunan, serta memperkuat kepatuhan hukum dalam rangka menjaga daya saing dan keberlanjutan usaha.

Indonesia sudah menjalin hubungan diplomatik dengan China sejak tahun 1950. Hubungan ekonomi antara Indonesia dan China terus meningkat, terutama setelah berlakunya Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN-Tiongkok (ASEAN-China Free Trade Area) sejak awal tahun 2010 dan sejak adanya Kemitraan Strategis Komprehensif Indonesia-China pada tahun 2013. Investasi China di Indonesia terus meningkat selama beberapa tahun terakhir, hal ini tercermin dengan meningkatnya posisi China dari peringkat ke-9 Penanaman Modal Asing terbesar di Indonesia pada tahun 2015, menjadi peringkat ke-2 terbesar pada tahun 2019. Sepanjang 2019 hingga September 2024, investasi China di Indonesia mencapai USD34,19 miliar / 18% investasi asing.

Pada periode tersebut, investasi China di Indonesia didominasi oleh sektor industri logam dasar senilai USD14,39 miliar (42%); transportasi, pergudangan, dan telekomunikasi sebesar USD7,98 miliar (23%); industri kimia dan farmasi sebesar USD3,18 miliar (9%); listrik, gas, dan udara sebesar USD2,70 miliar (8%); serta kawasan industri, perumahan, dan perumahan sebesar USD2,21 miliar (6%).

Berdasarkan lokasi, investasi China lebih besar berada di luar Pulau Jawa (67%) dibandingkan Pulau Jawa (33%). Lokasi dengan investasi tertinggi adalah Sulawesi Tengah sebesar USD12,54 miliar (37%), Jawa Barat sebesar 7,19 miliar (21%), Maluku Utara sebesar 5,18 miliar (15%), Jakarta sebesar USD1,66 miliar (5%), dan Banten USD1,34 miliar (4%). Informasi dan data realisasi investasi perusahaan-perusahaan China di atas diambil dari siaran pers Kementerian Investasi dan Hilirisasi / BKPM Republik Indonesia.

SW

Penerapan Baru : Pajak Pertambahan Nilai

PENULIS Vonny Huryawanto

EMAIL vonny.huryawanto@shinewing.id

Undang-Undang Harmonisasi Peraturan Perpajakan Nomor 7 Tahun 2021 (UU HPP) menetapkan penyesuaian tarif Pajak Pertambahan Nilai (PPN) menjadi 12% pada tahun 2025. Sebagai implementasi dari kebijakan tersebut, Peraturan Menteri Keuangan Nomor 131 Tahun 2024 (PMK 131/2024) diterbitkan untuk mengatur perlakuan PPN atas impor, penyerahan barang kena pajak (BKP), dan penyerahan jasa kena pajak (JKP). Kebijakan ini bertujuan untuk menciptakan sistem perpajakan yang adil, mendukung pertumbuhan ekonomi inklusif, serta menjaga stabilitas harga kebutuhan pokok masyarakat. Dalam PMK ini, terdapat pengaturan mengenai tarif PPN yang diterapkan pada BKP mewah, BKP non-mewah, dan JKP, dengan perhitungan DPP nilai lain, serta ketentuan khusus bagi penyerahan barang mewah pada periode transisi Januari 2025.

Fireworks in Sydney

Berdasarkan Undang-Undang Harmonisasi Peraturan Perpajakan Nomor 7 Tahun 2021 (UU HPP), tarif Pajak Pertambahan Nilai (PPN) akan disesuaikan menjadi 12% pada tahun 2025. Sehubungan dengan pelaksanaan UU HPP terkait penyesuaian tarif PPN tersebut dan menimbang aspek keadilan di masyarakat terkait kebijakan penerapan tarif PPN, Menteri Keuangan Republik Indonesia menerbitkan Peraturan Menteri Keuangan Nomor 131 Tahun 2024 (PMK 131/2024) Tentang Perlakuan PPN Atas Impor Barang Kena Pajak (BKP), Penyerahan BKP, Penyerahan Jasa Kena Pajak (JKP), Pemanfaatan BKP Tidak Berwujud Dari Luar Daerah Pabean Di Dalam Daerah Pabean, Dan Pemanfaatan JKP Dari Luar Daerah Pabean Di Dalam Daerah Pabean pada tanggal 31 Desember 2024.

Penyesuaian tarif sebagaimana diatur dalam PMK 131/2024 mencerminkan komitmen pemerintah dalam mengelola sistem perpajakan yang adil dan berimbang, sekaligus mendukung pertumbuhan ekonomi yang inklusif dan memastikan stabilitas harga kebutuhan pokok masyarakat. Dengan pemberlakuan kebijakan ini, diharapkan dapat tercipta stabilitas fiskal dan ekonomi nasional yang berkesinambungan. Tarif efektif sebesar 11% diharapkan dapat meringankan beban pajak bagi masyarakat umum, tanpa mengurangi prinsip kontribusi pajak.

Berikut beberapa pokok pengaturan terkait penyesuaian tarif PPN yang terdapat dalam PMK 131/2024:

1. Pengusaha Kena Pajak (PKP) yang melakukan Impor BKP dan/atau penyerahan BKP di dalam Daerah Pabean yang merupakan **BKP yang tergolong mewah** berupa kendaraan bermotor dan selain kendaraan bermotor yang dikenai Pajak Penjualan atas Barang Mewah (PPnBM), terutang PPN dengan cara mengalikan tarif 12% (dua belas persen) dengan Dasar Pengenaan Pajak (DPP) berupa harga jual atau nilai impor.
2. Atas Impor dan/atau penyerahan BKP di dalam Daerah Pabean oleh PKP **selain BKP yang tergolong mewah pada poin 1 di atas**, penyerahan JKP di dalam Daerah Pabean oleh Pengusaha, pemanfaatan BKP tidak berwujud dari luar Daerah Pabean di dalam Daerah Pabean, pemanfaatan JKP dari luar Daerah Pabean di dalam Daerah Pabean, terutang PPN dengan cara mengalikan tarif 12% (dua belas persen) dengan DPP berupa nilai lain. Nilai lain dihitung sebesar 11/12 (sebelas per dua belas) dari
3. PKP yang menggunakan DPP berupa nilai lain dan besaran tertentu, terutang PPN dengan cara mengalikan tarif 12% (dua belas persen) dengan DPP berupa nilai lain sesuai peraturan perundang-undangannya di bidang perpajakan secara tersendiri.

Oleh karena PMK 131/2024 diterbitkan pada penghujung tahun 2024, maka PKP yang melakukan penyerahan BKP yang tergolong mewah berupa kendaraan bermotor dan selain kendaraan bermotor yang dikenai PPnBM ke pembeli dengan karakteristik konsumen akhir, maka berlaku ketentuan khusus dalam PMK 131/2024, yaitu:

- a) Periode 01 – 31 Januari 2025
PPN dihitung dengan cara mengalikan tarif 12% dengan DPP berupa nilai lain sebesar $11/12$ dari harga jual;
- b) Mulai 01 Februari 2025
PPN dihitung dengan cara mengalikan tarif 12% dengan DPP berupa harga jual atau nilai impor.

Contoh Perhitungan PPN

a) Penyerahan BKP yang bukan merupakan barang mewah dan jasa kena pajak dengan tarif efektif 11% menggunakan mekanisme DPP Nilai Lain sebesar $11/12$:

- Nilai penyerahan = Rp 1.000.000
- DPP Nilai Lain ($11/12 \times \text{Rp } 1.000.000$) = Rp 916.667
- PPN terutang = Rp 110.000

Dengan demikian, PPN yang harus dibayar adalah Rp 110.000, yang setara dengan tarif efektif 11% dari harga jual Rp 1.000.000.

b) Penyerahan BKP/JKP dengan menggunakan DPP besaran tertentu yang ketentuannya telah diatur dalam peraturan perundang-undangan di bidang perpajakan tersendiri, dikecualikan dari DPP nilai lain sesuai PMK-131/2024 ($11/12$ dari harga jual atau penggantian). Penyerahan BKP/JKP dengan menggunakan DPP besaran tertentu meliputi:

- Jasa pengiriman paket di bidang pos
- Jasa biro dan jasa agen perjalanan wisata
- Jasa *freight forwarding*
- Jasa penyelenggaraan perjalanan ibadah keagamaan
- Jasa penyelenggaraan pemasaran media voucher
- Penyerahan Agunan yang diambil alih
- Penyerahan Emas Perhiasan oleh Pabrikasi Emas Perhiasan
- Kegiatan membangun sendiri
- Penyerahan barang hasil pertanian tertentu
- Penyerahan kendaraan bermotor bekas
- Jasa Agen Asuransi
- Jasa Pialang Asuransi dan Reasuransi
- Jasa penyediaan Sarana Elektronik dalam perdagangan Aset Kripto

Contoh Perhitungan penyerahan PPN dengan Besaran Tertentu untuk jasa *freight forwarding*:

PT X merupakan usaha yang bergerak di bidang jasa pengurusan transportasi, mendapatkan order dari PT Y dengan nilai transaksi sebesar Rp100.000.000

$$\begin{aligned} \text{DPP Besaran Tertentu} &= 10\% \times \text{Besar Tagihan} \\ &= 10\% \times \text{IDR } 100.000.000 \\ &= \text{IDR } 10.000.000 \end{aligned}$$

Maka, besaran PPN yang harus dibayarkan adalah

$$\begin{aligned} \text{PPN Terutang} &= \text{Tarif PPN} \times \text{DPP} \\ &= 12\% \times \text{IDR } 10.000.000 \\ &= \text{IDR } 1.200.000 \end{aligned}$$

Dengan demikian, PPN yang terutang adalah Rp 1.200.000, yang setara dengan tarif 1,2% dari nilai imbalan jasa *freight forwarding*.

c) Penyerahan BKP/JKP dengan menggunakan DPP nilai lain yang ketentuannya telah diatur dalam peraturan perundang-undangan di bidang perpajakan tersendiri, dikecualikan dari DPP nilai lain sesuai PMK-131/2024 (11/12 dari harga jual atau penggantian). Penyerahan BKP/JKP dengan menggunakan DPP nilai lain meliputi :

- Pemakaian sendiri Barang Kena Pajak dan/atau Jasa Kena Pajak
- Penyerahan film cerita
- Penyerahan produk hasil tembakau
- Barang Kena Pajak berupa persediaan dan/atau aktiva yang menurut tujuan semula tidak untuk diperjualbelikan
- Penyerahan Barang Kena Pajak dari pusat ke cabang atau sebaliknya
- Penyerahan Barang Kena Pajak melalui pedagang perantara
- Penyerahan Barang Kena Pajak melalui juru Lelang
- Penyerahan LPG (Tertentu yang bagian harganya tidak disubsidi)

Contoh Perhitungan PPN dengan DPP Nilai Lain untuk Penyerahan Barang Kena Pajak dari pusat ke cabang atau sebaliknya:

Penyerahan BKP dari kantor Pusat ke Cabang sebesar Rp 120.000.000, dimana harga pokok atau harga perolehan atas BKP tersebut adalah Rp 100.000.000.

- Nilai Penyerahan = Rp 120.000.000
- DPP Nilai Lain (sesuai HPP/harga perolehan) = Rp 100.000.000
- PPN terutang (12% \times 100.000.000) = Rp 12.000.000

Lebih lanjut, untuk mengakomodasi kebutuhan pelaku usaha, telah diterbitkan Peraturan Direktur Jenderal Pajak Nomor PER-1/PJ/2025 tanggal 3 Januari 2025 mengenai petunjuk teknis penerbitan Faktur Pajak dalam rangka pelaksanaan PMK Nomor 131 Tahun 2024.

Pelaku usaha diberi kesempatan untuk menyesuaikan sistem administrasi Wajib Pajak dalam menerbitkan Faktur Pajak sebagaimana diatur dalam PMK 131 Tahun 2024. Faktur Pajak yang diterbitkan atas penyerahan selain barang mewah pada masa transisi selama 3 bulan yaitu sejak 1 Januari 2025 sampai 31 Maret 2025 dianggap benar dan tidak dikenakan sanksi dengan mencantumkan nilai PPN terutang sebesar:

- 1) 11% dikali dengan harga jual (seharusnya $12\% \times \frac{11}{12} \times \text{harga jual}$); atau
- 2) 12% dikali dengan harga jual (seharusnya $12\% \times \frac{11}{12} \times \text{harga jual}$).

Dalam hal terjadi kelebihan pemungutan PPN sebesar 1% dari yang seharusnya 11% namun telanjur dipungut sebesar 12% diberikan pengaturan sebagai berikut:

- a) Pembeli dapat meminta pengembalian kelebihan pemungutan PPN sebesar 1% kepada penjual.
- b) Atas permintaan pengembalian kelebihan PPN tersebut, PKP penjual melakukan penggantian Faktur Pajak.

SW

Perspektif Baru : Keuangan Berkelanjutan

PENULIS Febryanti Simon

EMAIL febryanti.simon@shinewing.id

Peran akuntan telah berkembang dari pelaporan keuangan tradisional menjadi pendukung strategis dalam keuangan berkelanjutan. Sustainable finance mengintegrasikan aspek lingkungan, sosial, dan tata kelola dalam keputusan finansial untuk mendorong pertumbuhan yang berkelanjutan. Akuntan memainkan peran penting melalui transparansi, akuntabilitas, dan penilaian risiko. Dengan pemahaman standar keberlanjutan seperti GRI, SASB, dan TCFD, serta penguatan kompetensi melalui pelatihan dan sertifikasi, akuntan dapat mengelola risiko greenwashing, menyelaraskan laporan keberlanjutan dan keuangan, dan menjadi pilar utama dalam transformasi keuangan yang mendukung agenda keberlanjutan global.

Fireworks in Hong Kong

Profesi akuntan selama ini identik dengan tanggung jawab dalam pelaporan keuangan, audit, dan layanan perpajakan. Namun, seiring dengan meningkatnya perhatian global terhadap isu keberlanjutan dan tanggung jawab perusahaan, peran akuntan kini mengalami perkembangan yang signifikan, menjadi lebih strategis dan relevan dalam mendukung agenda keberlanjutan. Meningkatnya perhatian perusahaan, investor dan regulator terhadap isu keberlanjutan juga mendorong para akuntan untuk memainkan peran kunci dalam memimpin transformasi keuangan berkelanjutan yang mengintegrasikan aspek Lingkungan, Sosial dan Tata Kelola dalam pengambilan keputusan keuangan.

1. Apa yang Dimaksud dengan Keuangan Berkelanjutan?

Keuangan berkelanjutan atau yang disebut juga *Sustainable Finance* adalah sebuah ekosistem dengan dukungan menyeluruh berupa kebijakan, regulasi, norma, standar, produk, transaksi dan jasa keuangan yang menyelaraskan kepentingan ekonomi, lingkungan hidup dan sosial dalam pembiayaan kegiatan berkelanjutan dan dan pembiayaan transisi menuju pertumbuhan ekonomi yang berkelanjutan (Otoritas Jasa Keuangan, 2023). Keuangan berkelanjutan juga merupakan pendekatan untuk mengelola keuangan yang tidak hanya fokus pada laba, tetapi juga memperhitungkan aspek Lingkungan (*Environment*), Sosial (*Social*), dan Tata Kelola (*Governance*) perusahaan atau yang sering disingkat ESG.

2. Bagaimana Akuntan Berkontribusi pada Keuangan Berkelanjutan?

Akuntan adalah profesional yang memiliki kompetensi tinggi dalam menganalisis dan menyusun laporan keuangan. Laporan keuangan yang mereka hasilkan tidak hanya menjadi cerminan kinerja keuangan perusahaan, tetapi juga menjadi dasar penting dalam pengambilan keputusan strategis. Dalam proses penyusunannya, akuntan harus memastikan bahwa semua informasi yang disajikan akurat dan sesuai dengan standar yang berlaku. Kompetensi dan keahlian ini menjadikan akuntan memiliki peran kunci dalam mendukung keuangan berkelanjutan khususnya terkait transparansi, akuntabilitas, dan keberlanjutan yang menjadi elemen utama.

Oleh karena itu, untuk mewujudkan keuangan berkelanjutan, akuntan perlu memiliki pemahaman yang mendalam mengenai pelaporan dan pengungkapan ESG serta kaitannya dengan laporan keuangan. Jika sebelumnya akuntan lebih berfokus pada analisis dan pengambilan keputusan finansial yang didasarkan pada biaya dan manfaat (*cost and benefit*), kini mereka harus memperluas perspektifnya. Akuntan tidak hanya mempertimbangkan biaya dan manfaat finansial, tetapi juga harus memperhitungkan risiko dan peluang dari setiap transaksi dalam proses pengambilan keputusan. Dalam hal ini, kemampuan untuk menilai dan mengelola risiko menjadi kompetensi yang sangat penting bagi seorang akuntan.

3. Keterampilan Baru yang Dibutuhkan Akuntan

Untuk menjadi pelopor keuangan berkelanjutan, akuntan perlu mengasah keterampilan baru, di antaranya adalah:

- Pemahaman tentang faktor ESG: Isu seperti perubahan iklim, hak pekerja, dan praktik tata kelola perusahaan harus dipahami dengan baik. Pengetahuan ini memungkinkan para akuntan untuk mengidentifikasi risiko dan peluang dalam portofolio keuangan serta memberikan saran yang tepat kepada perusahaan dan investor.
- Pemahaman Standar Keberlanjutan: Pemahaman mendalam tentang standar pelaporan keberlanjutan, kerangka kerja, dan regulasi menjadi tantangan dan ilmu yang harus diperkuat oleh para akuntan. Dengan pemahaman yang mendalam tentang standar pelaporan keberlanjutan, akuntan memiliki kemampuan untuk menilai dan meminimalkan risiko terjadinya praktik *greenwashing*. Melalui analisis yang cermat, akuntan dapat memastikan bahwa aktivitas dan transaksi perusahaan sejalan dengan prinsip-prinsip keberlanjutan, sehingga terdapat konsistensi antara laporan keberlanjutan dan laporan keuangan perusahaan.

4. Masa Depan Keuangan Berkelanjutan dan Profesi Akuntan

Masa depan keuangan berkelanjutan membawa tantangan sekaligus peluang besar bagi profesi akuntan. Keahlian dalam standar pelaporan keberlanjutan, seperti Global Reporting Initiative (GRI), Sustainability Accounting Standards Board (SASB), dan Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), menjadi keterampilan yang sangat diperlukan. Pemahaman mendalam tentang pelaporan ESG tidak hanya membantu akuntan dalam menyusun laporan keberlanjutan yang kredibel, tetapi juga memberikan kemampuan untuk menganalisis risiko dan peluang keberlanjutan yang relevan bagi perusahaan.

Selain itu, dengan meningkatnya permintaan untuk akuntabilitas dalam laporan keberlanjutan, profesi yang berkaitan dengan keberlanjutan semakin dibutuhkan. Contohnya adalah *sustainability reporting specialist*, yang bertanggung jawab menyusun laporan keberlanjutan perusahaan sesuai standar global, dan *sustainability reporting assurer*, yang memastikan keakuratan serta kredibilitas informasi dalam laporan tersebut.

Peran akuntan dalam keuangan berkelanjutan tidak hanya terbatas pada pelaporan, tetapi juga pada manajemen risiko, perencanaan strategis, dan pengambilan keputusan. Akuntan yang mampu mengevaluasi dampak ESG dari aktivitas perusahaan akan menjadi aset penting di masa depan, mengingat tuntutan akan transparansi dan tanggung jawab korporasi yang terus meningkat.

Untuk menjawab tantangan ini, akuntan perlu terus meningkatkan kompetensi melalui pelatihan, sertifikasi, dan pendidikan berkelanjutan dalam bidang keberlanjutan. Dengan kombinasi keahlian teknis dalam akuntansi dan pemahaman yang mendalam tentang keberlanjutan, profesi akuntan akan tetap relevan dan menjadi pilar utama dalam mewujudkan keuangan berkelanjutan di masa depan.

HAPPY CHINESE NEW YEAR

2025

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
YEAR OF THE SNAKE

NIHAO

Please Introduce

S

Shan Shan
山山

W

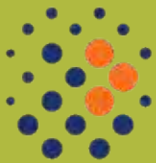
Wei Wei
威威

SCAN BARCODE

Life at

SW

INDONESIA

Visitation ISCA to Collaboration with SW INDONESIA

Jakarta Office

9
DECEMBER

Tangerang Office

SW YEAR-END REMINDER 2024

E VERYTHING FLOWS EVERYONE CLIMBS EVERYDAY IMPACTS

17
DECEMBER

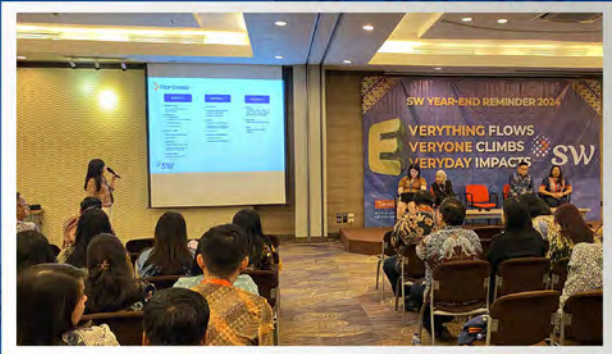
 Jakarta Design Center, Lotus 1,2,3
Tanah Abang, Jakarta Pusat

 Catalyst for success

WEBINAR CORE TAX

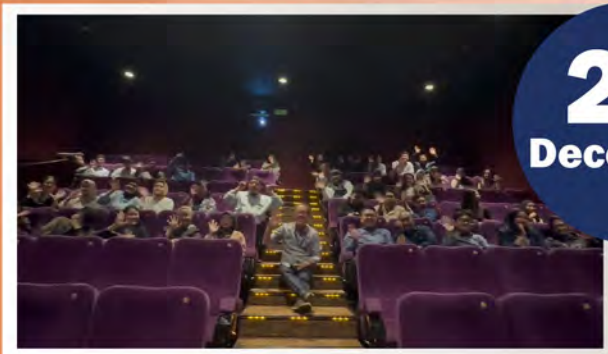
Core Tax Administration System (CTAS)
Elaboration Minister of Finance Regulation (PMK) No.81 / 2024

17
December

Celebration Mother's Day

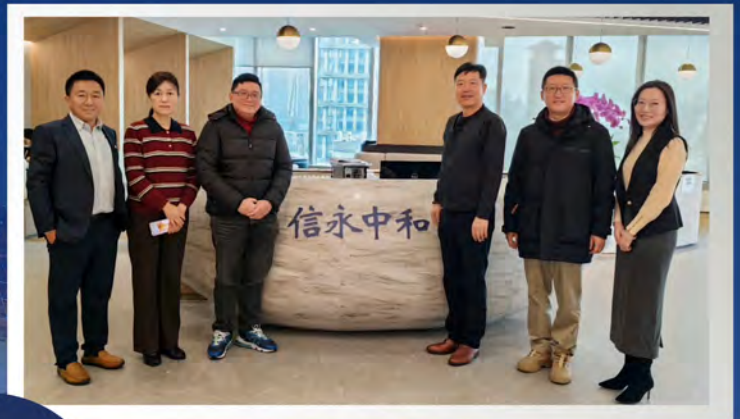
20
December

CEO SW Indonesia Visit SW China

Beijing Office

Shanghai Office

24
December

New Office in Beijing

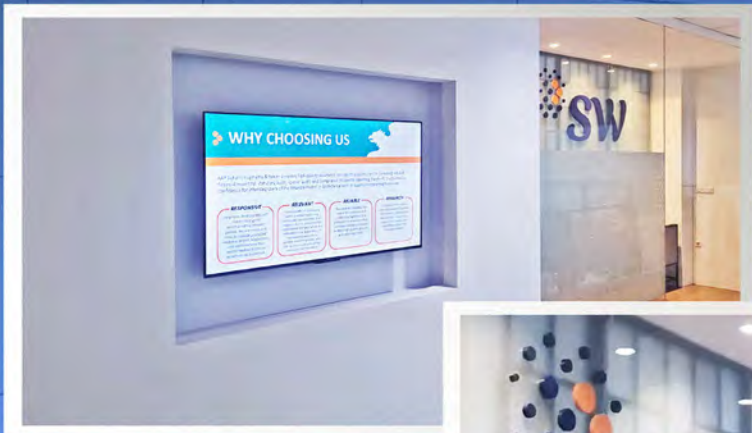
Courtesy Dinner with
Co-founder ShineWing

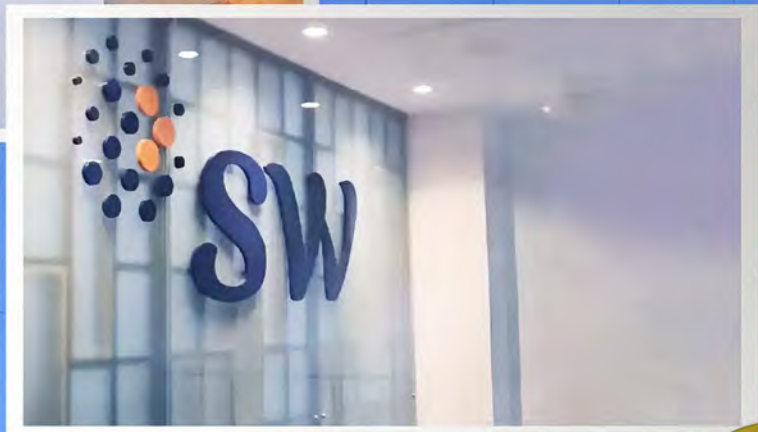
New Office Space

Tangerang Office

Surabaya Office

Asia-Pacific Business Hub

Even in uncertain times,
you can rely on our market
knowledge to help you take
the lead.

Supporting the wider financial services industry

- Audit & other assurance
- Comprehensive tax support
- Deal & corporate action
- Digital transformation & cybertrust
- Integrated legal assistance
- Green & sustainability governance

www.sw-indonesia.com

 Catalyst for success

Fireworks in Bali

TANGERANG	Unity Building 3rd Floor Jl. Boulevard Gading Serpong M5/21 15810	T. (+6221) 22220200
JAKARTA	UOB Plaza 34th Floor Jl. MH Thamrin Kav.8-10, Jakarta Pusat 10230	T. (+6221) 29932172
SURABAYA	Spazio Building 5th Floor Jl. Mayjen Yono Suwoyo Kav.3, Surabaya 60226	T. (+6231) 99141222

RECOGNISED
EMPLOYER
PARTNER

Chartered
Accountant
SINGAPORE

Accredited
Training
Organisation

